

Prilog 1:

**Vlada Crne Gore
Kabinet predsjednika
Kancelarija za evropske integracije**

INFORMACIJA

o Dopuni 2 Finansijskog sporazuma između Vlade Crne Gore i Evropske komisije o Godišnjem akcionom programu za Crnu Goru za 2018. godinu

Uvodne informacije

Evropska unija je tokom finansijskog perioda 2014-2020 kroz Instrument pretpristupne podrške (Ipa II) Crnoj Gori opredijelila 279,1 milion eura s ciljem pružanja bespovratne finansijske podrške za sprovođenje neophodnih reformi i ispunjavanje zahtjeva koji proističu iz članstva u Uniji. U planiranju utroška sredstava Ipe II primjenjivan je sektorski pristup, koji podrazumijeva programiranje podrške na nivou sektora, uz akcije čijim se sprovođenjem ostvaruje uticaj na cjelokupan sektor. Primjenom ovakvog pristupa EU nastojala je da unaprijedi kapacitete država korisnica za strategijsko planiranje, kvalitetnu sektorsku koordinaciju i višegodišnje planiranje budžeta, i tako ih što bolje pripremi za buduće korišćenje Evropskih strukturnih i investicionih fondova.

Finansijski sporazum o Godišnjem akcionom programu za Crnu Goru za 2018. godinu

Godišnji akcioni program Ipe za Crnu Goru za 2018. godinu usvojen je Implementacionom odlukom Evropske komisije C(2018)8189 5. decembra 2018. godine, a Finansijski sporazum je potpisan 2. decembra 2019. godine. Njime su podržana četiri IPA sektora, i to: Demokratija i upravljanje, Vladavina prava i temeljna prava, Poljoprivreda i ruralni razvoj, i Obrazovanje, zapošljavanje i socijalne politike, odnosno podsektor Zdravstva. Ukupna vrijednost programa je bila 38.777.274,80 eura, od čega opredijeljena EU sredstva iznose 36.186.977 eura, dok je obaveza nacionalnog kofinansiranja iz budžeta bila 2.590.297,80 eura.

Dopuna 1 Finansijskog sporazuma o Godišnjem akcionom programu za Crnu Goru za 2018. godinu

Dopunom 1 finansijskog sporazuma za IPA Godišnji akcioni program za Crnu Goru za 2018. Godinu, koja je potpisana 30. novembra 2020. godine obuhvaćena su tri IPA sektora, i to: Demokratija i upravljanje, Vladavina prava i temeljna prava i Obrazovanje, zapošljavanje i socijalne politike, odnosno podsektor Zdravstva.

Naime, tokom 2020. godine pidemijsko širenje novog virusa COVID-19 uzrokovalo je potrebu za uvođenjem niza hitnih mjera za prevenciju njegovog daljeg širenja i kontrolu epidemije. Prepoznajući napore koje Vlada Crne Gore ulaže u sprovođenje preventivnih, prvenstveno zdravstvenih mjera na sprečavanju epidemijskog širenja virusa COVID-19, Evropska unija je donijela odluku da finansijski podrži Crnu Goru u sprovođenju mjera za saniranje posljedica epidemije novog virusa. Stoga je Evropska unija prenamjenom sredstava iz odobrenih IPA programa podržala Crnu Goru u borbi protiv širenja virusa i saniranju ekonomskih posljedica epidemije sa 53 miliona eura. Od ovog iznosa, 3 miliona eura u vidu hitne podrške je izdvojeno iz Instrumenta za evropsku integraciju, koji čini sastavni dio programa IPA 2018. Sredstva su iskorištena za nabavku zaštitne i medicinske opreme koja je neophodna zdravstvenom sistemu.

Evropska komisija je ostatak podrške u iznosu od 50 miliona eura za dugoročnije saniranje posljedica epidemije opredijelila prenamjenom sredstava koja su već odobrena za programe IPA 2016, IPA 2018, IPA 2010 i IPA 2020. Iz programa IPA 2018 prenamijenjen je kompletan iznos podrške od 9,5 miliona eura koji je kroz odobreni Finansijski sporazum odobren za sektor Poljoprivreda i ruralni razvoj. Sredstva će biti iskorištena za uvećanje podrške za oblast javnog zdravlja, odnosno za izgradnju zgrade za klinike za infektivne bolesti i dermatovenerologiju, kao i za nabavku opreme za mrežu mikrobioloških laboratorija širom Crne Gore. Imajući u vidu prenamjenu sredstava, ukupan iznos podrške oblasti javnog zdravlja u okviru programa IPA 2018 je kroz predloženu dopunu Finansijskog sporazuma uvećan na 15,5 miliona eura.

Ukupna vrijednost izmjenjenog programa je 38.247.865 eura, od čega opredijeljena EU sredstva iznose 36.186.977 eura, dok je za potrebe nacionalnog kofinansiranja iz budžeta potrebno izdvojiti 2.060.888 eura.

Kroz ovaj sektor je prvobitno predviđena akcija *Jačanje kvaliteta i pristupa zdravstvenim i socijalnim uslugama* sa predloženih 8 miliona eura koje su Crnoj Gori dodijeljene kao nagrada za ostvareni učinak u korišćenju pretpristupne podrške, ali i za ukupni napredak u pretpristupnim pregovorima uvećana na 17,5 miliona eura, bez potrebe nacionalnog kofinansiranja. Opredijeljena sredstva će biti iskorišćena za podršku daljoj reformi sistema socijalne zaštite i sistema brige o djeci kroz sprovođenje novog strateškog, pravnog i institucionalnog okvira u skladu sa pravnim tekovinama EU.

Cilj akcije je da podrži dalju sistematsku reformu nacionalnih sistema socijalne zaštite, brigu o djeci i zdravstvene sisteme, kroz sprovođenje novog strateškog, pravnog i institucionalnog okvira u skladu sa pravnom tekovinom EU, kao i sprovođenje preventivnih, prvenstveno zdravstvenih mjera na sprečavanju epidemijskog širenja virusa COVID-19.

Dopuna 2 Finansijskog sporazuma o Godišnjem akcionom programu za Crnu Goru za 2018. godinu

Dopunom 2 Finansijskog sporazuma za IPA Godišnji akcioni program za Crnu Goru za 2018. godinu predviđena je izmjena rezultata 7 u okviru akcije *Jačanje kvaliteta i pristupa zdravstvenim i socijalnim uslugama*, koji se odnosi na nabavku uređaja kojim se sprovode istovremene analize velikog broja respiratornih uzoraka, u iznosu od 800,000 eura. Naime, u kontekstu trenutne epidemiološke situacije i nakon konsultacija Ministarstva zdravlja i Instituta za javno zdravlje sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom tokom decembra 2020. godine identifikovan je aparat koji može da automatski obradi 3.000 uzoraka na SARS-CoV-2 dnevno, uz garantovanu preciznost i kvalitet. Međutim, istraživanjem tržišta se utvrdilo da je rok isporuke od 12-18 mjeseci što je, imajući u vidu epidemiološku situaciju u Crnoj Gori, neprihvatljivo.

Stoga je od strane Delegacije EU u Crnoj Gori angažovan ekspert koji je uradio dodatnu analizu tržišta i dostavio predlog da se izvrši nabavka manjeg uređaja, kapaciteta 1.000 uzoraka na SARS-CoV-2 dnevno, koji je finansijski značajno povoljniji, a da se razlika do punog iznosa opredijeljenog za ovu namjenu opredijeli za nabavku određene količine testova i ostalog potrošnog materijala.

Potpisivanje Dopune 2 Finansijskog sporazuma od strane ovlašćenog predstavnika Vlade je preduslov za objavljivanje tendera za nabavku aparata za analizu većeg broja respiratornih uzoraka, testova i potrošnog materijala koji nisu predviđeni prvobitnim ni dopunjenim akcionim dokumentom IPA 2018, a neophodni su u kontekstu trenutne epidemiološke situacije u Crnoj Gori.

Prilog 2:

DOPUNA BR. 2
FINANSIJSKOG SPORAZUMA
za
Godišnji akcioni program za Crnu Goru za 2018. godinu
IPA/2018/040-218 i IPA/2018/040-220

Kako je prvobitno zaključeno između Evropske komisije i Crne Gore 2.decembra 2019. godine, u daljem tekstu **Finansijski sporazum**,

Evropska unija, u daljem tekstu **Unija**, koju predstavlja Evropska komisija, u daljem tekstu **Komisija**, sama zastupljena u svrhu potpisivanja ove Dopune od strane Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori, Vuka Karadžića 12, 81000 Podgorica,

s jedne strane, i

Crna Gora, u daljem tekstu **korisnica Ipe II**, koju zastupa Vlada Crne Gore, Kancelarija za evropske integracije,

s druge strane,

u daljem tekstu zajedno Strane ugovornice,

S obzirom na sljedeće,

- (1) Komisija je 5. decembra 2018. godine usvojila Implementacionu odluku Komisije C (2018) 8189 uspostavljajući Godišnji akcioni program za Crnu Goru za 2018. godinu. Ovaj Program se sprovodi putem Finansijskog sporazuma zaključenog između korisnice IPA II i Komisije dana 2. decembra 2019. godine
- (2) Razmjenom pisma od 1. aprila 2020 dogovoreno je ažuriranje Akcije 2 (Instrument za integraciju u EU) kako bi se omogućila trenutna podrška i odgovor u kriznim situacijama.
- (3) Program je dalje dopunjen 30. novembra 2020. godine kako bi odrazio preraspodjelu budžeta iz Akcije 4 u Akciju 5 Dopune omogućavajući izgradnju otpornog i odgovornog zdravstvenog sistema prema epidemiološkim pretnjama.
- (4) Korisnica Ipe II je 23. decembra 2020. godine zatražila dopunu Finansijskog

sporazuma;

(5) Predstavljena izmjena sadrži ažuriranu Akciju 5 Dodatka kako bi odražavala ažurirani Rezultat 7.

(6) Stoga je neophodno uskladiti Finansijski sporazum sa izmijenjenim Programom.

DOGOVORENO JE:

Član 1

Aneks I dopunjenog Finansijskog sporazuma zaključenog između Evropske komisije i korisnice Ipe II potpisanog 30. novembra 2020. godine mijenja se Aneksom I ove Dopune.

Član 2

Sve ostale odredbe i uslovi Finansijskog sporazuma ostaju nepromijenjeni.

Član 3

Dopuna 2 stupa na snagu danom potpisivanja poslednje ugovorne strane i biće sastavni dio Finansijskog sporazuma;

Prilog 2 Finansijskog sporazuma sačinjen je u dva primjerka na engleskom jeziku, pri čemu je jedan predat Komisiji a jedan korisnici Ipe II.

Za korisnicu Ipe II:

_____

Podgorica, datum:

G-đa Zorka Kordić
nacionalna IPA koordinatorica
Glavna pregovoračica
Vlada Crne Gore
Kancelarija za evropske integracije

Za Komisiju:

_____

Podgorica, datum:

Oana Kristina Popa
Šefica Delegacije u Crnoj Gori

ANEKS I

Godišnji akcioni program za Crnu Goru za 2018. godinu

1 IDENTIFIKACIJA

Država korisnica	<i>Crna Gora</i>
Oznaka za opredijeljena sredstva u sistemu CRIS/ABAC	2018/040-218 18.686.977 miliona eura 22.020101 2018/040-220 17.500.000 miliona eura 22.020102
Ukupni troškovi	38.247.865 eura
Doprinos EU	36.186.977 eura
Budžetske linije	22.02 01 01 i 22.02 01 02
Način upravljanja/ Odgovorne strukture	<p>Direktno upravljanje od strane Evropske komisije</p> <p>Indirektno upravljanje sa Crnom Gorom: Operativne strukture odgovorne za izvršenje akcija su:</p> <p><i>Nacionalni fond</i> Akcija 1 - Učešće u programima Unije - Sprovođenje se sastoji od plaćanja dijela finansijskog učešća u programima iz Instrumenta pretpristupne pomoći (Ipe II) od strane Nacionalnog fonda</p> <p><i>Uprava javnih radova:</i> Akcija 3 - EU za unapređenje pristupa pravdi i temeljnim pravima</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rezultat 1 - Osnaživanje standarda u pravosuđu putem izgrađenih, renoviranih i prilagođenih pravosudnih objekata u Crnoj Gori • Rezultat 3 (samo aktivnosti koje se odnose na radove) - Kapaciteti agencija za sprovođenje zakona unaprijeđeni i obezbijedjeni dodatni smještajni kapaciteti za strance koji traže međunarodnu zaštitu. <p>Akcija 5 - EU za jačanje kvaliteta i pristupa zdravstvenim i socijalnim uslugama i izgradnju otpornog i odgovornog zdravstvenog sistema prema</p>

	<p>epidemiološkim pretnjama.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rezultat 1 - Novi objekat za kliniku za infektivne bolesti i kliniku za dermatovenerologiju. • Rezultat 2 - Rekonstrukcija / obnova i opremanje odabranih mikrobioloških laboratorija • Dio rezultata 5 - Izgradnja zgrade Centra za kontrolu i prevenciju zaraznih bolesti sa Operativnim centrom za vanredne situacije (EOC). • Rezultat 6 - Rekonstrukcija Instituta za javno zdravlje i njegovo opremanje za uspostavljanje laboratorije nivoa 3 biološke bezbjednosti. <p><i>Direktorat za finansiranje i ugovaranje sredstava EU pomoći (CFCU)</i></p> <p>Akcija 3 - EU za unapređenje pristupa pravdi i temeljnim pravima</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rezultat 3 (samo aktivnosti koje se ne odnose na radove kao što su tehnička podrška, obuke i ugovori o nabavkama koji nijesu vezani za ugovore o radovima) - Kapaciteti agencija za sprovođenje zakona unaprijeđeni i obezbijeđeni dodatni smještajni kapaciteti za strance koji traže međunarodnu zaštitu <p>Indirektno upravljanje sa međunarodnom organizacijom:</p> <p>Akcija 5 - EU za jačanje kvaliteta i pristupa zdravstvenim i socijalnim uslugama i izgradnju otpornog i odgovornog zdravstvenog sistema prema epidemiološkim pretnjama.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rezultat 3 - Rani razvoj djeteta • Rezultat 4 - Reforma nacionalnog sistema za utvrđivanje invalidnosti • Dio rezultata 5 - Osnivanje Operativnog centra za hitne slučajeve (EOC) • Rezultat 8 i Rezultat 9 - Sprovođenje strategije komuniciranja o riziku vezano za drugu fazu odgovora na pandemiju COVID -19 i drugo moguće izbijanje (rezultat 8) i Jačanje usluga imunizacije i izgradnju otpornosti sistema u svijetlu izbijanja pandemije COVID-19 (rezultat 9)
<p>Krajnji rok za zaključivanje Finansijskih sporazuma sa</p>	<p>Najkasnije do 31. decembra 2019. godine</p>

državom korisnicom Ipe II	
Krajnji rok za ugovaranje uključujući zaključivanje sporazuma o delegiranju / doprinosu	3 godine od dana zaključenja Finansijskog sporazuma
Indikativni period operativnog sprovođenja	6 godina od dana zaključenja Finansijskog sporazuma
Krajnji rok za sprovođenje Finansijskog sporazuma (datum do kojeg ovaj program treba da bude povučen i zatvoren)	12 godina od dana zaključenja Finansijskih sporazuma
Programska jedinica	Generalni direktorat za susjedstvo i pregovore o proširenju (DG NEAR) Jedinica D.1 za Crnu Goru
Implementaciona jedinica / Delegacija EU	Delegacija Evropske unije u Crnoj Gori

1 OPIS AKCIONOG PROGRAMA

1.1 SEKTORI ODABRANI U OKVIRU OVOG AKCIONOG PROGRAMA

- **Obrazloženje za odabir posebnih sektora u okviru ovog programa:**

Godišnji akcioni program za Crnu Goru za 2014. godinu doprinio je postizanju ciljeva utvrđenih Indikativnim strategijskim dokumentom 2014-2020 (ISD) za Crnu Goru ¹ i njegovoj naknadnoj reviziji² kroz akcije koje obuhvataju šest od osam prioriteta utvrđenih ISD-om. Prvi sektori koji su bili podržani sredstvima Ipe II su bili *Demokratija i upravljanje, Vladavina prava i temeljna prava, Životna sredina i klimatska akcija, Saobraćaj, Konkurentnost i inovacije i Poljoprivreda i ruralni razvoj.*

Prateći sektorski pristup, *Godišnji akcioni program za Crnu Goru za 2015. godinu* obuhvatio je sektore *Demokratije i upravljanja i Vladavine prava i temeljnih prava.* Takođe je uključivao i program prve sektorske budžetske podrške koja ima za cilj da podrži sprovođenje Strategije integrisanog upravljanja granicom.

U 2015. godini, Crna Gora je pripremila *Operativni program za regionalni razvoj 2016-2020 (OPRR)* kako bi obezbijedila višegodišnji okvir za programiranje Ipe u sektorima *Životne sredine, Konkurentnosti i Saobraćaja.* Paralelno su pripremljene tri akcije, po jedna za svaki od tri sektora obuhvaćena OPRR-om. Dvije akcije, koje su se fokusirale na ekonomski razvoj i rast kroz pružanje pomoći sektorima *Životna sredina i klimatska akcija i Konkurentnost i inovacije,* uključene su u *Akcioni program za 2016. godinu.* Treća akcija koja ima za cilj poboljšanje i razvoj sektora Saobraćaja je uključena u *Godišnju akciona program za Crnu Goru za 2017. godinu – dio I.*

¹ C(2014)5771 od 18.08.2014 – Implementaciona odluka Komisije o usvajanju Indikativnog strategijskog dokumenta za Crnu Goru za period 2014-2020

² C(2018)5026 od 03.08.2018 - Implementaciona odluka Komisije o izmjeni odluke Komisije

C(2014)5771 of 18.8.2014 usvajanje Indikativnog strategijskog dokumenta za Crnu Goru za period 2014-2020

Godišnji akcioni program za Crnu Goru za 2017. godinu – dio 2 ojačao je i upotpunio postojeću EU podršku sektoru Demokracija i upravljanje koji je usmjeren na oblast reforme javne uprave (RJU) jer se reforma javne uprave smatra jednim od ključnih prioriteta Strategije proširenja.

Sadašnji *Godišnji Akcioni program za Crnu Goru za 2018. godinu (GAP 2018)* fokusira se na tri sektora: Demokracija i upravljanje, Vladavina prava i temeljna prava i Obrazovanje, zapošljavanje i socijalne politike.

Što se tiče oblasti pravosuđa, vladavine prava i temeljnih i ljudskih prava, aktivnosti u okviru ove akcije su usmjerene na sljedeće rezultate iz revidiranog Indikativnog strateškog dokumenta za Crnu Goru 2014-2020, nakon srednjoročne revizije tokom 2018. godine:

- Povećana nezavisnost, efikasnost i profesionalnost pravosuđa i jačanje garancija integriteta;
- Povećana efikasnost i saradnja između agencija zaduženih za sprovođenje zakona;
- Usklađivanje sa standardima EU u oblasti migracija i azila;
- Poboljšana usklađenost sa standardima Evropske konvencije o ljudskim pravima (EKLP) u dijelu temeljnih prava;
- Poboljšano promovisanje rodne ravnopravnosti i antidiskriminacije.

Što se tiče oblasti obrazovanja, zapošljavanja i socijalnih politika, Indikativni strateški dokument (ISD) koji je nedavno podvrgnut srednjoročnoj reviziji, navodi da će se „*IPA II baviti reformom socijalnih politika (benefitima i uslugama), uključujući zdravstvenu politiku, kako bi se poboljšala njihova efikasnost i pokrivenost, kao i finansijska održivost odgovarajućih sistema, kao i sistemima socijalne i dječje zaštite i implementacijom Programa reforme zapošljavanja i socijalne zaštite (PRZSZ). Osim toga, IPA II će podržati usklađivanje pravne tekovine i izgradnje institucionalnih kapaciteta za javno zdravlje*“.

Stoga je predložena sljedeća akcija relevantna za rezultat ISD-a:

- Poboljšan pristup zdravstvenim, obrazovnim i mogućnostima zapošljavanja za sve građane, sa posebnim fokusom na socijalno ugrožene ili marginalizovane grupe.

Konačno, predložena akcija će podržati Crnu Goru u sprovođenju kriterijuma za pristupanje EU predviđenih u tri pregovaračka poglavlja EU:

- Poglavlje 19 - Socijalna politika i zapošljavanje,
- Poglavlje 23 - Pravosuđe i temeljna prava, i
- Poglavlje 28 - Zaštita potrošača i zdravlja.

Što se tiče pretpristupnih pregovora, sva ova poglavlja su „otvorena“ i još uvijek je potrebno napraviti značajna poboljšanja kako bi se osigurala usklađenost sa standardima EU, te stoga akcija može značajno doprinijeti napretku ka ispunjavanju kriterijuma za pristupanje u gore navedenim poglavljima.

Pored toga, predložena akcija će dodatno podržati crnogorski zdravstveni sektor da ojača svoju otpornost i odgovor na epidemiološke prijetnje.

Pored gore pomenutih sektora, GAP 2018 će uspostaviti novi Instrument za evropsku integraciju (IEI) sa 3.100.000 eura EU doprinosa i nastaviti podržavati učešće Crne Gore u programima Unije u **sektoru Demokracija i upravljanje** sa ukupnim EU doprinosom od 2.070.244 eura. Instrument za evropsku integraciju se uglavnom fokusira na tehničku

podršku i izgradnju kapaciteta u vezi sa procesom pristupanja EU. Osiguravanjem efikasnosti i uticaja akcija koje se finansiraju kroz Ipu II, IEI će takođe pomoći u pripremi za buduće kohezivne i strukturne fondove. Akcija 2 osigurava učešće Crne Gore u evropskim programima kofinansiranjem naknada za učešće ili ulaznica.

Pregled dosadašnjih i tekućih aktivnosti EU, aktivnosti drugih donatora i / ili IPA II korisnika u relevantnim sektorima:

Demokratija i upravljanje - pravosuđe, Vladavina prava i ljudska i manjinska prava

U okviru GAP za 2014. godinu, sektor Pravosuđe, Vladavina prava i temeljna prava je podržan kroz različite akcije kao što su "Podrška implementaciji akcionih planova u poglavljima 23 i 24", "Podrška Upravi carina" i "Podrška anti-diskriminaciji i rodnoj ravnopravnosti". Ove akcije su podržale Crnu Goru u jačanju efikasnosti pravosuđa u borbi protiv korupcije i organizovanog kriminala, u povećanju kapaciteta i informacionih sistema Uprave carina Crne Gore i poboljšanju društvene i institucionalne spremnosti na promovisanje, zaštitu i sprovođenje ljudskih prava i jednakih mogućnosti.

GAP za 2015. godinu fokusiran je na razvoj "Programa sektorske budžetske podrške za integrisano upravljanje granicom", čiji je cilj unapređenje u prevenciji i otkrivanju nezakonitih migracija i prekograničnog kriminala, te poboljšanje očuvanja nacionalne sigurnosti i unutrašnje sigurnosti država članica EU i program za osiguranje trajnih i održivih rješenja za Rome i druge ugrožene grupe u cilju sveobuhvatne socijalne uključenosti u Crnoj Gori.

Akcioni dokument je osmišljen na osnovu iskustva stečenog u sprovođenju prethodnih i tekućih akcija. Naučene su sljedeće lekcije:

- Potreba fokusiranja na sektorski pristup kada su u pitanju akcije u sektoru Vladavina prava i temeljna prava: s obzirom na složenost i raznolikost sektora i broj i raznolikost korisnika, uspjeh svake intervencije je u vezi sa saradnjom i razmjenom informacija.
- Komunikacija i koordinacija sa pregovaračkim strukturama je neophodna za kvalitetno programiranje i implementaciju;
- Kvalitet koordinacije i pregleda donatora je preduslov za održive rezultate;
- Ispravna analiza preduslova i adekvatno planiranje i usklađivanje povećavaju apsorpcione kapacitete;
- Politike koje osiguravaju održivost ljudskih resursa i ulaganja u nove tehnologije treba pažljivo planirati tokom procesa;
- Dovoljan finansijski okvir treba pažljivo planirati i obezbijediti u skladu sa strateškim prioritetima;
- Obezbeđivanje aktivnog učešća zainteresovanih strana tokom implementacije projekta.

Imajući u vidu relevantnost donatorske koordinacije, Ministarstvo pravde organizuje koordinacione sastanke donatora uz učešće relevantnih međunarodnih organizacija, ambasada itd. Koordinacijski sastanci donatora takođe obuhvataju relevantne nacionalne vlasti. Ministarstvo pravde prikuplja informacije o projektnim aktivnostima pravosudnih organa (sudovi, državno tužilaštvo), Centra za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu, kao i Uprave za izvršenje krivičnih sankcija.

Obrazovanje, zapošljavanje i socijalne politike

Što se tiče obrazovanja, zapošljavanja i socijalnih politika IPA I je ovu oblast podržala kroz komponentu IV i kroz Ipu II „Višegodišnjim akcionim programom za zapošljavanje, obrazovanje i socijalne politike za Crnu Goru 2015-2017“ (VPZOSP) koji ima za cilj da podrži Program zapošljavanja i reforme socijalne politike u Crnoj Gori.

Međutim, kada je riječ o osnovnoj zdravstvenoj zaštiti, do sada je u Crnoj Gori uloženo u ograničen broj EU projekata i/ili fondova, posebno u dijelu pretpristupne podrške Ipe ili Ipe II, izuzev kada je riječ o opremanju nedavno uspostavljenog Instituta za transfuziju krvi, kao i o jednom broju prekograničnih i TAJEKS inicijativa. Inače, sektor zdravstva do sada nije dobio značajnu IPA podršku, posebno u pogledu infrastrukture i pristupa osnovnom zdravstvu. Ova akcija je stoga prilika za EU da podrži jedan od najvažnijih aspekata dobrobiti građana, kao i neophodan preduslov za adekvatan ljudski kapital i ekonomski rast.

Kada je riječ o odgovoru na izbijanje pandemije COVID-19, EU je preduzela konkretne i brze akcije da pruži podršku Crnoj Gori protiv pandemije kroz prvi set bilateralne finansijske pomoći. Zajedno sa podrškom u rješavanju socijalno-ekonomskog uticaja epidemije i nabavkom hitno potrebne lične zaštitne opreme i drugih ključnih medicinskih sredstava i zaliha, kao dio ove akcije, crnogorski zdravstveni sektor će biti dodatno podržan u jačanju svoje otpornosti i odgovora na prijeteću epidemiološku situaciju u budućnosti.

Ipak, gore pomenuta ranija EU podrška je već bila od ključne važnosti za druge aspekte akcije, posebno za oblast ranog razvoja djeteta (RRD) i reforme socijalne politike, uključujući pružanje usluga osobama sa invaliditetom, koje su ključni korisnici ukupne reforme socijalne politike u Crnoj Gori. U tu svrhu, raniji projekti UNICEF-a finansirani od strane EU ukazali su na snažnu potrebu za poboljšanjem pristupa kvalitetnim, pravednim, uključivim i uzajamno osnažujućim sistemima zdravlja, ishrane, socijalne i dječje zaštite.

Pored toga, akcija se nadovezuje na informacije koje su dobijene iz *Istraživanja višestrukih pokazatelja* (2013), *Studije o siromaštvu djece* (2012) i niza drugih nedavno sprovedenih studija, kao što su procjene bezbjednosti i kvaliteta bolničke njege majki i novorođenčadi³, sistem kućne posjete⁴, i procjene o nasilju, invaliditetu i uslugama socijalne i dječje zaštite. Kao rezultat toga, ova akcija će se baviti većinom prethodno identifikovanih nedostataka u sistemima zdravlja, ishrane, socijalne i dječje zaštite.

Segment akcije koji se odnosi na reformu nacionalnog sistema za utvrđivanje invalidnosti zasniva se na uspješnim projektima Reforme socijalne zaštite (IPA I) i E-socijalna kartica - Integrisani informacioni sistem socijalne zaštite - IISSS (implementiranima od strane UNDP), koji su rezultirali značajnim reformama socijalne zaštite na nacionalnom nivou, sa vidljivim rezultatima priznatim u izvještajima EU o državama. Aktivnosti u vezi sa pomenutim su u potpunosti komplementarne i nadovezuju se na dosadašnja postignuća

---

³ UNICEF, Procjene bezbjednosti i kvaliteta bolničke njege majki i novorođenčadi u Crnoj Gori, 2016.

⁴ UNICEF, Patronažna služba u Crnoj Gori: Situaciona analiza i opcije za reformu, 2017.

koja su ostvarena kroz projekte i naučene lekcije u ovoj oblasti, jer će završiti proces reformi socijalnog sektora i prema tome proširiti IISSS.

Spisak akcija predviđenih u okviru odabranih Sektora/Prioriteta:

Demokratija i upravljanje

INDIREKTNO UPRAVLJANJE SA DRŽAVOM KORISNICOM IPE II		OSTALI NAČINI SPROVOĐENJA DIREKTNO UPRAVLJANJE	
Akcija 1 – Podrška učešću u programima Unije	2.070.244 eura		
		Akcija 2 – Instrument za evropsku integraciju	3.100.000 eura
UKUPNO	2.070.244 eura	UKUPNO	3.100.000 eura

Vladavina prava i temeljna prava

INDIREKTNO UPRAVLJANJE SA DRŽAVOM KORISNICOM IPE II		OSTALI NAČINI SPROVOĐENJA DIREKTNO UPRAVLJANJE	
Akcija 3 – EU za unapređenje pristupa pravdi i temeljnim pravima - Rezultati 1,3	9.688.893 eura	Akcija 3 – EU za unapređenje pristupa pravdi i temeljnim pravima - Rezultati 2,4,5	3.827.840 eura
UKUPNO	9.688.893 eura	UKUPNO	3.827.840 eura

Obrazovanje, zapošljavanje i socijalne politike

INDIREKTNO UPRAVLJANJE SA DRŽAVOM KORISNICOM IPE II		OSTALI NAČINI SPROVOĐENJA DIREKTNO UPRAVLJANJE	
Akcija 5 – EU za jačanje kvaliteta i pristupa zdravstvenim i socijalnim uslugama - Rezultat 1, Rezultat 2, dio rezultata 5 i Rezultat 6.	12.780.000 eura	Akcija 5 – EU za jačanje kvaliteta i pristupa zdravstvenim i socijalnim uslugama - Rezultati 3, 4, dio rezultata 5, Rezultat 7, Rezultat 8 i Rezultat 9.	4.720.000 eura

UKUPNO	12.780.000 eura		UKUPNO	4.720.000 eura
--------	-----------------	--	--------	----------------

OPIS I SPROVOĐENJE AKCIJA

Predviđena pomoć Crnoj Gori slijedi uslove i procedure utvrđene restriktivnim mjerama usvojenim u skladu sa članom 215. SFEU⁵.

SEKTOR	<i>Demokratija i upravljanje</i>		<i>5.170.244 eura</i>
Akcija 1	<i>Podrška učešću u programima Unije</i>	<i>Indirektno upravljanje</i>	<i>2.070.244 eura</i>

(1) Opis akcije, cilja, očekivanih rezultata i ključnih indikatora učinka

Opis akcije:

Programi Unije predstavljaju niz integrisanih mjera koje promoviše Evropska unija, čiji je cilj jačanje saradnje među državama članicama u pogledu politika EU u određenom vremenskom periodu. Programi Unije se finansiraju iz opšteg budžeta Evropske unije, i pokrivaju različite oblasti: od zaštite životne sredine, istraživanja i inovacija, energetike i saobraćaja do razvoja preduzetništva i konkurentnosti, i predstavljaju značajne instrumente za definisanje i vođenje unutrašnjih politika EU. Za Crnu Goru, kao državu kandidata koja pregovara o pristupanju EU, učešće u ovim programima predstavlja priliku da se bolje pripremi za pristupanje i da se upozna sa politikama i metodama rada EU.

Cilj akcije je da osigura učešće Crne Gore u programima Unije sufinansiranjem troškova ulaznica/ članarine za učešće koje Crna Gora treba da plati, kao što je navedeno u odgovarajućim međunarodnim sporazumima koji regulišu učešće u programima ili agencijama Unije.

Predviđeni su sljedeći rezultati:

- Unaprijeđeno učešće Crne Gore u programima Unije, uključujući povećanu razmjenu sa državama članicama EU;
- Ojačano vlasništvo i odgovornost Crne Gore (između ostalog i u finansijskom smislu) za učešće u programima Unije;
- Poboljšana svijest u zemlji o programima Unije.

Postignuti rezultati će se mjeriti sljedećim pokazateljima:

- Broj programa za koje su zaključeni međunarodni sporazumi;
- Broj institucija/ organizacija koje u potpunosti imaju koristi od programa i inicijativa EU;
- Nadležne institucije Crne Gore pravovremeno dobijaju povraćaj sredstava od plaćenih ulaznica za učešće;
- Nivo vlasništva i posvećenosti Crne Gore, uključujući prije svega finansijska sredstva, za učešće u programima Unije;

⁵ https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/8442/consolidated-list-sanctions_en

- Nivo svjesnosti u zemlji o programima Unije (npr. nivo učešća i interesovanja za različite programe);
- Nivo angažovanja i kontakta sa manjinskim zajednicama, u mjeri u kojoj je to moguće, za svaki specifični program u zemlji.

(2) Pretpostavke i uslovi

- Nadležna resorna ministarstva osiguravaju pravovremeno plaćanje ukupne članarine, kao i pravovremeno i dokumentovano dostavljaju zahtjeve za povraćaj sredstava;
- Nadležna ministarstva kontinuirano podržavaju učešće kandidata u programima;
- Nacionalne kontakt tačke i resorna ministarstva redovno komuniciraju sa korisnicima i potencijalnim aplikantima za učešće u EU programima.

(3) Način sprovođenja akcije

Ova akcija će se sprovoditi kroz indirektno upravljanje od strane Crne Gore.

(3)(a) Tijelo kojem su povjereni poslovi izvršenja budžeta

Tijelo kojem su povjereni poslovi izvršenja budžeta je Nacionalni fond.

(3)(b) Kratak opis poslova koji su povjereni tijelu

Sprovođenje se sastoji od plaćanja IPA dijela finansijskog doprinosa za programe od strane Nacionalnog fonda.

SEKTOR	<i>Demokratija i upravljanje</i>		<i>5.170.244 eura</i>
Akcija 2	<i>Instrument za evropsku integraciju</i>	<i>Direktno upravljanje</i>	<i>3.100.000 eura</i>

(1) Opis akcije, cilja, očekivanih rezultata i ključnih indikatora učinka

Opis akcije:

Ova akcija pruža efektivan i efikasan odgovor na nove prioritete vezane za proces pristupanja EU, kao i za poboljšanje kvaliteta i zrelosti planskih i programskih dokumenata i za podršku efikasnom sprovođenju EU podrške. U ovom kontekstu, akcija će takođe pružiti podršku Crnoj Gori kao odgovor na suzbijanje pandemije COVID-a 19.

Ova akcija se uglavnom fokusira na tehničku podršku i izgradnju kapaciteta u vezi sa procesom pristupanja EU i treba da osigura efikasnost i uticaj aktivnosti koje se finansiraju kroz Ipu II. Instrument za evropsku integraciju pruža fleksibilnu podršku nacionalnim vlastima u cilju rješavanja specifičnih potreba utvrđenih tokom implementacije Ipe II, ali se može koristiti i u *ad-hoc* okolnostima gdje je potrebna i/ ili predložena EU podrška.

Cilj EUIF-a je uspješno sprovođenje procesa pristupanja EU u Crnoj Gori, uključujući usklađenost sa pravilima i standardima u vezi sa kohezionim i strukturnim fondovima.

Očekivani rezultati ove akcije su:

- Ojačani zakonodavni i institucionalni kapaciteti crnogorske administracije za prenošenje i sprovođenje pravne tekovine EU i kapaciteti za vođenje i realizaciju pristupnih pregovora;
- Razvijeni kapaciteti i pripremljena odgovarajuća dokumentacija za identifikaciju, programiranje, sprovođenje i evaluaciju podrške EU.
- Ojačani kapaciteti Crne Gore za suočavanje sa pojavom pandemije COVID-19

Postizanje rezultata predviđenih akcijom mjerit će se sljedećim **indikatorima**:

- Broj projekata koji se fokusiraju na aktivnosti izgradnje kapaciteta u okviru IEI;
- Broj akcionih programa koje je usvojila Evropska komisija.
- Broj zdravstvenih i bezbjednosnih mjera i standarda usmjerenih kao sredstvo za suzbijanje pandemije COVID-19

(2) Pretpostavke i uslovi

- Kontinuirana posvećenost vladinih struktura procesu pristupanja
- Obezbijeđenje adekvatnog kadra za rad u državnoj upravi
- Uspostavljanje i funkcionisanje svih relevantnih koordinacionih mehanizama
- Dostupnost i posvećenost zaposlenih za intervenije u unaprijeđenju kapaciteta
- Efikasna reakcija na hitne situacije

(3) Način sprovođenja akcije:

Ova akcija će se sprovesti kroz direktno upravljanje od strane Delegacije EU u Crnoj Gori.

(3)(c) Osnovni elementi akcije (za direktno upravljanje)

Nabavka:

- a) opšta budžetska sredstva rezervisana za nabavku: 100.000 eura;
- b) indikativni broj i vrsta ugovora:
Indikativni broj ugovora će biti od 10 do 15.
Vrsta nabavke: ugovor o uslugama i ugovor o nabavkama
- c) indikativni vremenski okvir za pokretanje postupka nabavke:
6 - 28 mjeseci nakon potpisivanja Finansijskog sporazuma

Grant - Direktna dodjela grantova:

- a) Svrha bespovratnih sredstava: Ova donacija doprinosi rezultatu „Ojačani kapaciteti Crne Gore za suočavanje sa pojavom pandemije COVID-19“. Njen cilj je da pruži podršku Crnoj Gori, posebno zdravstvenom sektoru, u hitnom adresiranju potreba proisteklim izbijanjem pandemije COVID-19, u smislu daljeg suzbijanja

daljeg širenja i ublažavanja trenutne situacije. Rezultat će biti ojačani kapaciteti Crne Gore za borbu protiv pandemije COVID-19.

b) Direktna dodjela bespovratnih sredstava:

Član 195 (a) Uredbe (EU) broj 2018/1046 Evropskog parlamenta i Savjeta od 30. jula 2018. godine o finansijskim pravilima koja se primjenjuju na opšti budžet Unije.

⁶

Svijet se suočio sa pandemijom korona virusa, koja je zvanično proglašena od strane Svjetske zdravstvene organizacije 12.03.2020, dok je Crna Gora proglasila epidemiju na svojoj teritoriji 26.03.2020. Bolest se progresivno širi sa velikom stopom smrtnosti. Ujedinjene nacije (UN) su uključene u upravljanje krizama u velikom broju oblasti, a u više faza djeluju na odgovore na katastrofe kroz svoju organizaciju i ostale pomoćne institucije, uključujući programe, fondove, komisije i specijalizovane agencije. UN ima dugu istoriju uspješnog dodjeljivanja humanitarne i drugih vidova akcije, kao što je momentalno pružanje pomoći i spašavanje života ljudi koji se suočavaju sa prirodnim katastrofama i katastrofa izazvanih djelovanjem čovjeka, a koje utiču na zdravlje, sigurnost i dobrobit zajednice ili države. Trenutno smo suočeni sa do sada neviđenom situacijom izbijanja pandemije u svjetskim razmjerama, i UN, posebno UNDP su u najboljem položaju da pruže sveobuhvatni odgovor na ublažavanje efekata i spriječavanje daljeg širenja pandemije.

Pod odgovornošću odgovornog službenog lica Komisije, grant se može dodjeliti UNDP-ju bez poziva za podnošenje prijedloga.

Dodjeljivanje bespovratnih sredstava bez poziva za podnošenje prijedloga projekata je opravdano zbog hitnosti odgovora u kriznoj situaciji (kriznu situaciju je proglasio Službenik za ovjeravanje u Delegaciji i primjenjuje se od 27.03.2020). Stoga, primjena člana 195 a) FR je opravdana.

c) Izuzetak od neretroaktivnosti troškova:

Komisija odobrava da nastali troškovi mogu biti priznati kao prihvatljivi od 30.03.2020. zbog hitne potrebe za borbu protiv epidemije.

Ukupna budžetska podrška rezervisana za bespovratna sredstva: 3.000.000 eura.

4) Geografska podobnost za nabavke i grantove

Geografska podobnost, u smislu mjesta osnivanja u cilju učešća u proceduri nabavke i dodjele bespovratnih sredstava u pogledu porijekla kupljenih zaliha, se primjenjuje u skladu sa odbredbama utvđenih u osnovnom aktu i relevantnim ugovornim dokumentima.

Odgovorni službenik za odobravanje u Komisiji može proširiti geografsku podobnost na osnovu hitnosti ili nedostupnosti proizvoda ili usluge na tržištu dotičnih zemalja, ili u drugim valjano potkrijepljenim slučajevima u kojima bi pravila podobnosti činila realizaciju ove akcije nemogućom ili izuzetno teškom.

---

⁶ OJ L 193, 30.7.2018, p.1.

SEKTOR	Vladavina prava i temeljna prava		13.516.733 eura
Akcija 3	EU za poboljšanje pristupa pravdi i temeljnim pravima	Direktno / Indirektno upravljanje	13.516.733 eura

(1) Opis akcije, cilja, očekivanih rezultata i ključnih indikatora učinka

Opis akcije:

Podrška sektoru Vladavine prava i temeljnih prava je u skladu sa opredjeljenjem Evropske komisije za pristup „ključnim prioritetima“ u procesu proširenja. Cilj je da se osigura dalje unapređenje sistema pravosuđa i sprovođenja zakona, da se podrži efikasnost i profesionalnost pravosuđa i operativnih kapaciteta tijela za sprovođenje zakona, sistema izvršenja krivičnih sankcija, kao i da se postigne sistem kvaliteta, promocija i zaštita ljudskih prava.

Akcija će doprinijeti daljem povećanju standarda u pravosuđu kroz izgrađene, renovirane i prilagođene pravosudne objekte. To uključuje podizanje efikasnosti sektora pravde, kao i unapređenje sistema zaštite i promocije relevantnih standarda ljudskih prava u sistemu za izvršenje krivičnih sankcija, omogućavajući primjenu najnovijih dostignuća i standarda u ovoj oblasti. Važan ishod se odnosi na uvođenje novog Informacionog sistema pravosuđa (ISP) koji će takođe rezultirati povećanjem efikasnosti institucija i njihove interoperabilnosti, boljeg pružanja usluga građanima i poboljšanog dijaloga sa građanima i podrške ugroženim grupama kroz jačanje efikasnosti institucija, uz pomoć tehnologije.

Takođe, akcija je usredsređena na poboljšanje tehničkih i operativnih kapaciteta nadležnih institucija za sprečavanje i borbu protiv kriminala, prvenstveno u vezi sa unapređenjem tehničkih kapaciteta za bezbjednost granica i borbu protiv prekograničnog kriminala. Ova akcija će takođe rezultirati izgradnjom Migracionog centra sa ciljem da se poboljšaju kapaciteti za upravljanje migracijama, uključujući i sistem upravljanja granicama.

Osim toga, akcija doprinosi daljem unapređenju sistema za promociju i zaštitu ljudskih prava kroz izgradnju kapaciteta za zainteresovane strane iz vladinog i nevladinog sektora, te će povećati pružanje usluga ugroženim grupama, posebno osobama sa invaliditetom.

Cilj:

Opšti cilj ove akcije je unaprijediti sistem vladavine prava povećanjem efikasnosti i djelotvornosti institucija i uspostaviti sistem unapređenja i zaštite ljudskih prava u skladu sa najboljim praksama EU.

Specifični ciljevi akcije su:

- Poboljšani kvalitet i pristup pravosuđu i poboljšani kapaciteti pravosuđa za efikasno izvršavanje ovlaštenja;
- Poboljšani tehnički i operativni kapaciteti nadležnih institucija za efikasno sprovođenje zakona;
- Poboljšani kapaciteti Ministarstva unutrašnjih poslova (MUP) za upravljanje povećanim tokovima migracija;
- Poboljšana pozicija i integracija ugroženih grupa, manjina i žena.

Rezultati:

Predviđeni su sljedeći rezultati:

- Izgrađeni, renovirani i adaptirani pravosudni objekti;
- Primjenjen jedinstveni informacioni sistem pravosuđa;
- Unaprijeđeni kapaciteti tijela za sprovođenje zakona i obezbijedeni kapaciteti za smještaj u novom Centru za migracije;
- Poboljšani kapaciteti ključnih zainteresovanih strana u oblasti zaštite ljudskih i manjinskih prava;
- Poboljšana dostupnost javnih zgrada.

Ključni indikatori:

Predloženi su sljedeći indikatori za mjerenje napretka u sprovođenju:

- Broj završenih infrastrukturnih intervencija;
- Broj institucija koje su implementirale jedinstveni informacioni sistem pravosuđa (ISP);
- Broj kreveta za smještaj u novom Centru za migracije;
- Broj praćenih relevantnih politika (broj mjera iz strateških dokumenata ugrađenih u sistem i predmet monitoringa);
- Broj javnih zgrada prilagođenih da budu pristupačnije osobama sa invaliditetom.

(2) Pretpostavke i uslovi

Pretpostavke

- Da bi se povećali standardi u pravosuđu putem izgrađenih, renoviranih i prilagođenih objekata (Rezultat 1), pretpostavlja se da je kontinuirano održavanje infrastrukture osigurano.
- Takođe se pretpostavlja da svijest i sposobnost kadra da koriste novu tehnologiju omogućavaju povećanu efikasnost i odgovornost pravosuđa putem jedinstvenog informacionog sistema (Rezultat 2).
- Smještajni kapaciteti u novom Centru za migracije (Rezultat 3) biće obezbijedeni pod pretpostavkom da migracioni tokovi ostaju unutar predviđene dimenzije.
- Poboljšanje kapaciteta ključnih aktera u oblasti zaštite ljudskih i manjinskih prava (Rezultat 4) će se desiti pod pretpostavkom da će postojati adekvatni kadrovski kapaciteti Ministarstva zaduženih za praćenje relevantnih politika.

- Za poboljšanu dostupnost javnih zgrada (Rezultat 5) pretpostavlja se da je završena studija o pristupačnosti centara za socijalni rad (za to zaduženo je Ministarstva rada i socijalnog staranja).

Uslovi:

Rezultat 1:

- Sudovi odabrani za rekonstrukciju/adaptaciju u okviru ovog programa će ostati funkcionalni sudovi i na njih neće uticati nikakav plan racionalizacije sudova koji bi Vlada mogla usvojiti tokom sprovođenja programa.

Rezultat 3:

- Za adaptaciju bivšeg graničnog prelaza Božaj u Migracioni centar, uzimajući u obzir da tražena IPA sredstva nijesu dovoljna za finansiranje cjelokupnog renoviranja, Vlada se mora obavezati da obezbijedi dodatna sredstva koja će biti dostupna u isto vrijeme kada i IPA sredstva, kako bi se cijela zgrada renovirala istovremeno;
- U skladu sa nabavkom dva mala carinska skenera, Vlada Crne Gore se obavezuje da će veliki carinski skener koji se trenutno nalazi u Podgorici prenijeti u luku Bar. Vlada se istovremeno slaže da osigura da ovaj preneseni skener bude u potpunosti operativan šest mjeseci nakon potpisivanja Finansijskog sporazuma od strane Evropske komisije.

Rezultat 4:

- Prije završetka aktivnosti angažovanja stručnjaka za unapređenje kapaciteta, Vlada mora popuniti sistematizovana radna mjesta u Ministarstvu za ljudska i manjinska prava u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, zapošljavanjem kvalifikovanog osoblja, nakon sprovođenja potpuno otvorenog i transparentnog postupka zapošljavanja zasnovanog na zaslugama.

Nepoštovanje gore navedenih zahtjeva može dovesti do povratka sredstava u okviru ovog programa i / ili preraspodjele budućeg finansiranja.

(3) Način sprovođenja akcije:

Indirektno upravljanje od strane države korisnice Ipe II za sve aktivnosti u vezi sa rezultatom 1 i 3.

Direktno upravljanje od strane DEU u Crnoj Gori za sve aktivnosti u vezi sa rezultatom 2, 4 i 5.

(3)(a) Tijelo kojem su povjereni poslovi izvršenja budžeta

Ova akcija će se sprovesti za sve aktivnosti koje se odnose na radove kroz indirektno upravljanje od strane Uprave javnih radova, i od strane Direktorata za finansiranje i ugovaranje sredstava EU pomoći (CFCU) za sve ostale aktivnosti.

(3)(b) Kratak opis poslova koji su povjereni tijelu

Ovlašćena tijela su odgovorna za izvršavanje svih zadataka koji se odnose na sprovođenje ove akcije. Konkretno, ovlašćena tijela će biti odgovorna za ugovaranje, sprovođenje, informisanje i vidljivost, nadgledanje i izvještavanje o aktivnostima Ipe II, te za njihovu procjenu, kad god je to potrebno, u skladu sa načelom ispravnog finansijskog upravljanja, kao i za osiguravanje zakonitosti i regularnosti troškova nastalih u sprovođenju programa.

Uprava javnih radova

Rezultat 1 - Povećati standarde u pravosuđu kroz izgrađene, renovirane i prilagođene objekte pravosuđa u Crnoj Gori - sve aktivnosti koje se odnose na ovaj rezultat.

Rezultat 3 - Povećati kapacitete agencija za sprovođenje zakona i obezbijediti dodatne smještajne kapacitete za strance koji traže međunarodnu zaštitu - aktivnosti koje se odnose na radove (i sve ostale ugovore koji se odnose na njih - nadzor i nabavke u kontekstu određenog ugovora o radu).

Direktorat za finansiranje i ugovaranje sredstava EU pomoći (CFCU)

Rezultat 3 – Unaprijediti kapacitete tijela za sprovođenje zakona i dodatne smještajne kapacitete za strance koji traže međunarodnu zaštitu. Aktivnosti koje se odnose na pružanje usluga i isporuka koje nisu vezane za određeni ugovor o radu.

(3)(c) Osnovni elementi akcije (za direktno upravljanje)

Nabavka:

a) opšti okvirni budžet rezervisan za nabavku: 3.627.840 eura:

b) indikativni broj i vrsta ugovora:

Vrsta nabavke: usluge / nabavke / radovi.

Indikativni broj ugovora: 5

c) indikativni vremenski okvir za pokretanje procedure nabavke: 1. kvartal 2020. godine.

Grant - Direktna dodjela bespovratnih sredstava (Jačanje kapaciteta javne uprave u vezi s rodnom ravnopravnošću i sprovođenje principa rodne ravnopravnosti):

a) Ciljevi i predviđeni rezultati:

Cilj ovog direktnog granta je izrada analiza i smjernica u oblasti sprovođenja politike rodne ravnopravnosti.

Kao rezultat toga, promoviše se rodna ravnopravnost u javnoj upravi.

b) Obrazloženje za upotrebu izuzetka u pozivima za podnošenje prijedloga projekata:

Član 195 (f) FR - Cilj granta je uključivanje rodni pitanja u javne politike u Crnoj Gori. To podrazumijeva visok stepen koordinacije između pitanja rodne ravnopravnosti i reforme javne uprave.

c) Ime korisnika: UNDP. UNDP će dobiti direktni grant jer je, kao predstavnik UNWOMEN-a u zemlji, razvio nesporan globalni kapacitet i vještinu da ponudi stručne savjete, tehničku saradnju i operativnu pomoć Vladi u njenom radu, s fokusom na rodnu ravnopravnost. Dodjeljivanje zlatnog sertifikata za rodnu ravnopravnost u 2017. godini je dokaz njegove tehničke kompetentnosti u uspostavljanju mehanizama odgovornosti, sistema upravljanja, regulatornih okvira i politika o rodnoj ravnopravnosti.

d) Osnovni kriterijumi za odabir su finansijski i operativni kapaciteti podnosioca zahtjeva.

Kriterijumi za dodjelu su relevantnost, efikasnost i izvodljivost, održivost i isplativost projekta.

e) Indikativni iznos granta: 200.000 eura.

f) Maksimalna stopa kofinansiranja od strane EU:

Maksimalna moguća stopa finansiranja od strane EU može biti do 100% ukupnih troškova aktivnosti u skladu sa članom 190§3 Finansijske uredbe, ako je potpuno finansiranje neophodno za sprovođenje aktivnosti. Nužnost potpunog finansiranja od strane EU će biti opravdana od strane odgovornog službenika za ovjeravanje u odluci o dodjeli, poštujući principe jednakog tretmana i dobrog finansijskog upravljanja.

g) Indikativni datum za potpisivanje ugovora o dodjeli granta: 1. kvartal 2020 godine.

4) Geografska prihvatljivost za nabavke i grantove

Geografska podobnost, u smislu mjesta osnivanja u cilju učešća u proceduri nabavke i dodjele bespovratnih sredstava u pogledu porijekla kupljenih zaliha, se primjenjuje u skladu sa odbredbama utvđenih u osnovnom aktu i relevantnim ugovornim dokumentima.

Odgovorni službenik za odobravanje u Komisiji može proširiti geografsku podobnost na osnovu hitnosti ili nedostupnosti proizvoda ili usluge na tržištu dotičnih zemalja, ili u drugim valjano potkrijepljenim slučajevima u kojima bi pravila podobnosti činila realizaciju ove akcije nemogućom ili izuzetno teškom.

SEKTOR	Obrazovanje, zapošljavanje i socijalne politike		17.500.000 eura
Akcija 5	EU za jačanje kvaliteta i pristupa zdravstvenim i socijalnim uslugama i izgradnja otpornog i odgovornog zdravstvenog sistema u skladu sa epidemiološkim prijetnjama	Direktno/ Indirektno upravljanje	17.500.000 eura

(1) Opis aktivnosti, cilj, očekivani rezultati i ključni pokazatelji učinka

Opis aktivnosti:

Kada je riječ o osnovnoj zdravstvenoj zaštiti, do sada je u Crnoj Gori uložen ograničen broj EU projekata i/ili sredstava, posebno kada je riječ o pretpristupnoj pomoći u okviru Ipe ili Ipe II, osim opremanja nedavno osnovanog Zavoda za transfuziju krvi, kao i niza prekograničnih i tajeks inicijativa. Inače, zdravstveni sektor nije dobio značajnu IPA podršku, posebno u pogledu infrastrukture i pristupa osnovnoj zdravstvenoj zaštiti. Stoga je ova akcija prilika za EU da podrži jedan od najvažnijih aspekata dobrobiti građana i neophodan preduslov za adekvatan ljudski kapital i ekonomski rast. Kao takva, predložena aktivnost se zasniva na Tehničkom izvještaju o procjeni Evropskog centra za prevenciju i kontrolu bolesti (ECPKB) iz 2013. godine, kao i na procjeni nacionalnih laboratorija za mikrobiologiju koju je SZO sproveda 2016. godine.

Nadalje, potrebe za poboljšanjem sistema nadzora i reagovanja na zarazne bolesti su postale vidljivije i čak urgentnije u svjetlu izbijanja COVID-19 pandemije, koja je ukazala na neophodnost daljeg jačanja crnogorskog zdravstvenog sistema, kako bi mogli brzo i efikasno odgovoriti na potencijalno novo izbijanje. Štaviše, potrebno je da se pripremi odgovor države na potencijalno nastajanje i veliku prijetnju patogeni.

Stoga, ova akcija je prilika za EU da pruži podršku zdravstvenom sektoru u Crnoj Gori kao odgovor na izbijanje pandemije COVID-a 19, pored već pružene podrške u nabavci hitno potrebne zaštitne opreme, drugih ključnih medicinskih uređaja i zaliha, kao i podrške u rješavanju socio-ekonomskog uticaja epidemije.

Ciljevi:

Cilj akcije je da podrži dalju sistematsku reformu nacionalnih sistema socijalne zaštite, brigu o djeci i zdravstvene sisteme, kroz sprovođenje novog strateškog, pravnog i institucionalnog okvira u skladu sa pravnom tekovinom EU.

Takođe, specifični cilj akcije je poboljšati pristup zdravstvenoj i socijalnoj zaštiti, kao i mogućnostima obrazovanja i zapošljavanja za sve građane, sa posebnim naglaskom na socijalno ugrožene ili marginalizovane grupe (uključujući Rome i ljude bez regulisanog pravnog statusa), kao i izgraditi otporni i odgovorni zdravstveni sistem u skladu sa epidemiološkim prijetnjama.

Rezultati:

Rezultati akcije su:

- Poboljšana zaštita stanovništva od zaraznih bolesti izgradnjom novog objekta za dvije klinike (Klinika za infektivne bolesti i Klinika za dermatovenerologiju) u Kliničkom centru u Podgorici.
- Kvalitet usluga mikrobioloških laboratorija je poboljšán nabavkom adekvatne opreme na osnovu kvantifikovane procjene potreba i analize troškova i koristi.
- Procenjen je sistem ranog dječjeg razvoja (RDR) i pripremljen je adekvatan strateški okvir, uključujući Nacionalni akcioni plan za rani dječji razvoj (RDR) i odgovarajuća proceduralna pravila.
- Nacionalni sistem za utvrđivanje stepena invalidnosti reformisan na način kojim se osobama sa invaliditetom omogućava pravilan pristup uslugama i novčanim naknadama, kao i poboljšanje kvaliteta života.
- Kapaciteti Instituta za javno zdravlje su ojačani kako bi efikasno odgovorili na potrebe zdravstvenog sistema za sve buduće epidemije zaraznih bolesti u zemlji, kroz izgradnju i opremanje Centra za kontrolu i prevenciju zaraznih bolesti sa Operativnim centrom za vanredne situacije (OCV) i unapređenjem IT sistema u oblasti prukupljanja podataka i upravljanja u kriznim situacijama.
- Osigurana je spremnost javnog zdravstvenog sistema da se nosi sa novonastalom i visokom prijetnjom patogena, uz to ojačani su laboratorijski kapaciteti za borbu protiv COVID-a 19 u slučaju novog izbijanja, uspostavljanjem laboratorije novoa 3 biološke bezbjednosti u okviru Instituta za javno zdravlje.
- Uvećani kapaciteti države za testiranje na novi korona virus kroz obezbjeđivanje laboratorijske opreme za simultane analize velikog broja respiratornih uzoraka, uključujući određeni broj odgovarajućih testova i potrošnog materijala.
- Promovisano odgovarajuće ponašanje populacije u cilju jačanja javnog zdravlja, doprinoseći na taj način kontroli epidemije COVID-a 19, kroz koordinisanu komunikaciju, angažovanje zajednice i vođenje ciljne grupe do ciljeva.
- Povećana otpornost zdravstvenog sistema unapređenjem imunizacije i prevencije infekcije kroz jačanje servisa za vakcinisanje, posebno za ranjive grupe.

Indikatori

Predloženi su sljedeći indikatori za mjerenje napretka u sprovođenju:

- Izgrađene dvije klinike, opremljene i potpuno funkcionalne, u skladu sa najboljom praksom i standardima Evropske unije, sa jednakim i adekvatnim pristupom za različite populacione grupe i/ili marginalizovane grupe, uključujući Rome, LGBT populaciju, osobe sa invaliditetom itd.
- Sprovedena temeljna kvantifikovana procjena potreba za unapređenje mikrobioloških laboratorija, uz pridržavanje standarda SZO-a i ENLabCap-a, uključujući analizu troškova i koristi.
- Opremljeno najmanje 60% laboratorija identifikovanih u procjeni potreba, u skladu sa specifikacijama i rezultatima izvještaja o procjeni, kao i adekvatno obučeno osoblje.
- Broj laboratorija ustanovljenih procjenom i raspoloživim budžetom u okviru ove akcije, renoviran po neophodnim standardima kako bi bio pripravan za dobijanje nove opreme.
- Pripremljen okvir i model troška politike ranog dječjeg razvoja (RDR). (Nacionalna strategija za rani dječji razvoj sa budžetiranim Akcionim planom).
- Ojačani kapaciteti i kompetencije relevantnih aktera za nastavak nacionalnog multisektorskog posredovanja, s usmjerenošću na različite dimenzije RDR-a (obuhvaćeno min. 20% aktera)
- Javnost je upoznata sa značajem koji zdravstvena njega, obrazovanje i socijalna zaštita imaju za adekvatan razvoj u djetinjstvu (min. 20%).
- Omogućavanje zakonodavnog okvira kroz usvajanje novog zakona i novih jedinstvenih kriterijuma za sve sektore.
- Uspostavljena funkcionalna jedinstvena Komisija za utvrđivanje stepena invaliditeta koja primjenjuje socijalni model.
- Funkcionalni informacioni sistem i elektronski registar za osobe sa invaliditetom.
- Izgrađen i opremljen jedan Centar za kontrolu i prevenciju zaraznih bolesti zajedno sa Operativnim centrom za hitne slučajeve (HOC), u skladu sa najboljom praksom i standardima Evropske unije.
- Funkcionalni Operativni centar za hitne slučajeve.
- Novi informacioni sistem na polju prikupljanja rodno i etnički razvrstanih podataka, i sistem upravljanja u kriznim situacijama uspostavljen i u cjelosti funkcionalan.
- Pripremljena jedna laboratorija – nivoa 3 biološke bezbjednosti, rekonstrukcijom i opremanjem određenog prostora na Institutu za javno zdravlje, u skladu sa posebnim zahtjevima za biološku bezbjednost u mikrobiološkim i biomedicinskim laboratorijama.
- Dostavljen, montiran i pušten u rad dio laboratorijske opreme (uključujući određeni broj odgovarajućih testova i potrošnog materijala) koji omogućava istovremene analize velikog broja respiratornih uzoraka.

- Pandemija COVID-19 stavljena pod kontrolu.
- Sprovođenje kampanja podizanja javne svijesti o dostupnim uslugama zaštite, s posebnim fokusom na žene iz ugroženih grupa, u koordinaciji sa ostalim inicijativama.
- Povećane stope imunizacije, posebno za prvu dozu protiv malih boginja, zauški i rubeole (MMR).
- Dopiranje do ranjivih i marginalizovanih grupa, manjina i lica sa neregulisanim statusom, i njihova inkluzija.

1) *Pretpostavke i uslovi*

Pretpostavke:

- Mogućnost pravovremene nabavke, stalna i odgovarajuća finansijskih sredstava i raspoloživost ljudskih resursa.
- Visoko kvalifikovano osoblje obučeno i zadržano; redovno održavanje laboratorija.
- Pripremljen nacrt i sproveden novi zakonodavni/politički okvir u najboljem mogućem obimu i kvalitetu.
- Interesovanje i posvećenost svih zainteresovanih strana koje aktivno učestvuju i sprovode sve predviđene aktivnosti.
- Novoosnovani sistem se redovno prati i njegov uspjeh se ocjenjuje objektivno.
- Efikasna koordinacija između različitih institucija uključenih u akciju.
- Epidemiološka situacija u Crnoj Gori vezana za COVID-19 je stabilna i ne ometa početak radova, niti produžava izvođenje radova predviđenih ovom akcijom.

Poremećaji na tržištu građevinskog materijala i laboratorijske opreme izazvane epidemiološkom situacijom, ili ekonomskom krizom nastalom usled epidemiološke situacije, ne utiču na nabavke materijala za izvođenje radova i opremanje.

Uslovi:

Rezultat 2:

- Izboru mikrobiološke opreme koja će biti nabavljena u okviru ove akcije, prethodiće procjena potreba koja treba da se sprovede prije nego se preduzmu bilo kakve aktivnosti u vezi sa nabavkom opreme.
- Mikrobiološke laboratorije koje će dobiti opremu moraju biti (ponovo) obnovljene po zadovoljavajućim standardima; osoblje mora biti adekvatno obučeno prije isporuke opreme obezbijeđene kroz EU finansiranje.
- Vlada će obezbijediti idejni projekat i ostalu dokumentaciju neophodnu za raspisivanje tendera, uključujući i sve potrebne dozvole za rekonstrukciju laboratorija koje će biti obnovljene u okviru ove akcije.

Rezultat 4:

- Vlada će obezbijediti odgovarajuće prostorije i kadrovske resurse za komisije koje će biti ustanovljene nakon usvajanja novog sistema.

Rezultat 5:

- Vlada će obezbijediti glavni projekat za izgradnju Centra za kontrolu i prevenciju infektivnih bolesti i ostalu dokumentaciju neophodnu za raspisivanje tendera, uključujući i sve potrebne dozvole za gradnju.
- Vlada će obezbijediti projektne zadatke i obavještenje o ugovoru o uslugama za pripremu tenderske dokumentacije koja se odnosi na razvoj i primjenu programa za skladištenje podataka.

Rezultat 6:

- Vlada će obezbijediti idejni projekat za rekonstrukciju Instituta za javno zdravlje u cilju pripremanja laboratorije – nivo 3 biološke bezbjednosti, i ostalu dokumentaciju neophodnu za raspisivanje tendera, uključujući i sve potrebne dozvole za rekonstrukciju.

Rezultat 7:

- Vlada će obezbijediti relevantnu dokumentaciju neophodnu za raspisivanje tendera za nabavku uređaja kojim se sprovode istovremene analize velikog broja respiratornih uzoraka, uključujući određeni broj odgovarajućih testova i potrošnog materijala (tehnička specifikacija, izvještaj o procjeni tržišta i obavještenje o ugovoru o nabavci).

Rezultat 8:

- Strategija razmjene informacija o rizicima pripremljena je i usvojena prije sprovođenja aktivnosti vezanih za komunikaciju s javnošću tokom druge faze borbe sa COVID-19 i tokom eventualnog drugog izbijanja pandemije.

Nepoštovanje gore navedenih zahtjeva može dovesti do povraćaja sredstava u okviru ovog programa i/ili preraspodjele budućeg finansiranja.

(2) Načini sprovođenja akcije:

Indirektno upravljanje od strane države korisnice Ipe II za sve aktivnosti u okviru rezultata 1, rezultata 2, dio aktivnosti u okviru rezultata 5 i sve aktivnosti rezultata 6.

Indirektno upravljanje sa međunarodnim organizacijama za sve aktivnosti u okviru rezultata 3, rezultata 4, dio aktivnosti u okviru rezultata 5 i sve aktivnosti rezultata 8 i rezultata 9.

Direktno upravljanje od strane DEU u Crnoj Gori za dio aktivnosti vezanih za rezultat 5 i sve aktivnosti u okviru rezultata 7.

(3)(a) Tijelo kojem su povjereni poslovi izvršenja budžeta

Indirektno upravljanje sa državom korisnicom Ipe II:

Dio ove akcije sprovodiće se kroz indirektno upravljanje Crne Gore koju predstavlja Kancelarija za evropske integracije, odgovorna za izvršavanje svih zadataka u vezi sa sprovođenjem akcije.

- Operativna struktura/e odgovorna za sprovođenje akcija je **Uprava javnih radova**.

Sve aktivnosti vezane za:

- Rezultat 1 „Novi objekat Klinike za infektivne bolesti i Klinike za dermatovenerologiju“
- Rezultat 2 „Renovirane i opremljene mikrobiološke laboratorije“
- Rezultat 5 (dio) „ Izgrađena i opremljena nova zgrada Centra za kontrolu i prevenciju infektivnih bolesti sa Operativnim centrom za hitne slučajeve (HOC)“
- Rezultat 6 „Pripremljena laboratorija – nivoa 3 biološke bezbjednosti, rekonstrukcijom i opremanjem određenog prostora na Institutu za javno zdravlje“

Indirektno upravljanje sa međunarodnim organizacijama:

- **UNICEF (Rezultat 3)**

Dio ove akcije može biti sproveden kroz indirektno upravljane sa UNICEF-om.

Implementacija od strane ovog tijela podrazumijeva aktivnosti u okviru rezultata 3 sa ciljem da se obezbijedi holistički pristup u oblasti RDR-a (Ranog dječjeg razvoja), povezujući zdravlje, obrazovanje, politike socijalne zaštite i aktivnosti razvoja kapaciteta. Kao rezultat toga, RDR sistem razvija adekvatan starteški okvir, uključujući Nacionalni RDR plan i sa njim povezana proceduralna pravila.

Predviđeni doprinos EU: 1.000.000 eura.

Predviđeno tijelo je izabrano prema sledećim kriterijumima:

- Fond Ujedinjenih nacija za djecu (UNICEF) je međunarodna organizacija pozitivno označena od strane Evropske komisije kao implementacioni partner sa tehničkom ekspertizom i operativnim kapacitetima neophodnim za projekat.
- Vlada Crne Gore je potpisala i usvojila Programski dokument i Integrisani program UN-a. Ova dva okvirna dokumenta daju UNICEF-u ekskluzivno partnerstvo sa Vladom za RDR i podržavaju ulogu UNICEF-a kao pružaoca tehničke pomoći Vladi u razvoju odgovarajućih legislativa za RDR, strategija i politika koje će pokušati da sprovedu kroz zajednički program sa DEU. UNICEF-ova „ekskluzivna nadležnost“ se nalazi u ovakvoj kombinaciji tehničke pomoći razvijanju zakonodavstva u različitim oblastima, politika i modela, a zatim asistiranja Vladi u njenom unapređenju.

Zaista, ovaj rezultat zahtjeva holistički pristup problemu RDR-a, povezujući zdravlje, obrazovanje, politike socijalne zaštite i specifične razvojne aktivnosti.

- Trenutno ne postoji lokalna organizacija civilnog društva (OCD) koja bi mogla da pruži holistički pristup koji zahtjeva projekat, jer se oni fokusiraju samo na pojedinačne sektore. UNICEF gradi dugotrajne odnose sa lokalnim organizacijama kako bi razvio njihove vještine i postepeno poboljšao njihove kapacitete u sektoru, iako će taj proces iziskivati određeno vrijeme.
- U Crnoj Gori ne postoje druge međunarodne organizacije koje djeluju u oblasti RDR-a, ili koje imaju potreban nivo razumijevanja i uvida u širi kontekst u kojem se nalazi zemlje. Iz tih razloga je UNICEF prepoznat kao jedini mogući partner koji bi mogao sprovesti ovu akciju, uz istovremeno osiguravanje koherentnosti i komplementarnosti sa trenutnim aktivnostima preduzetim u zemlji u oblasti RDR-a.

U slučaju potrebe mijenjanja predviđenog tijela, službe Komisije mogu odabrati drugi entitet koristeći iste kriterijume.

Ukoliko pregovori sa gore navedenim tijelom, kojem su povjereni poslovi, ne uspiju, dio ove akcije može biti sproveden kroz direktno upravljanje u skladu sa modalitetima implementacije označenim u djelu (3)(c).

➤ **UNDP (Rezultat 4)**

Dio ove akcije može biti implementiran kroz indirektno upravljanje sa UNDP-om.

Implementacija od strane ovog tijela podrazumijeva aktivnosti u okviru rezultata 4 sa ciljem da se racionalizuje način na koji se sprovodi Nacionalni sistem za utvrđivanje invalidnosti u Crnoj Gori, kako bi se omogućio pristup odgovarajućim uslugama pravim korisnicima.

Predviđeni rezultat će biti: Nacionalni sistem za utvrđivanje invalidnosti reformisan je na način da se osobama sa invaliditetom omogući pravilan pristup uslugama i transferima, kao i poboljšanje kvaliteta života.

Predviđeni doprinos EU: 1.000.000 eura.

Predviđeno tijelo je izabrano prema sledećim kriterijumima:

- Program Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP) je međunarodna organizacija pozitivno označena od strane Evropske komisije kao implementacioni partner sa tehničkom ekspertizom i operativnim kapacitetima neophodnim za projekat.
- UNDP ima tekući ugovor sa Ministarstvom rada i socijalnog staranja Crne Gore o radu na pripremi i sprovođenju socijalnog kartona i osiguravanju digitalizacije i pravilnog povezivanja različitih registara sistema socijalne zaštite. Akcija preduzeta ovim grantom uklapa se u ovu sveobuhvatnu akciju – Socijalni karton, koju sprovodi UNDP.
- Ova akcija je osmišljena tako da se uklopi i dopuni postojeći program UNDP-a. Neophodno je osigurati punu tehničku kompatibilnost sa ostalim komponentama. Imajući u vidu specifične karakteristike akcije koje zahtjevaju određeno tijelo na bazi svoje tehničke kompetencije, UNDP je u ovom slučaju jedina organizacija koja može garantovati potpuno usklađivanje i povezivanje sistema pripremljenog ovom

akcijom i svih drugih registara i informacionog sistema u okviru programa socijalnog kartona.

U slučaju potrebe mijenjanja predviđenog tijela, službe Komisije mogu odabrati drugi entitet koristeći iste kriterijume.

Ukoliko pregovori sa gore navedenim tijelom, kojem su povjereni poslovi, ne uspiju, dio ove akcije može biti sproveden kroz direktno upravljanje u skladu sa modalitetima implementacije označenim u djelu (3)(c).

➤ **SZO (Dio rezultata 5)**

Dio ove akcije može biti implementiran kroz indirektno upravljanje sa SZO.

Implementacija od strane ovog tijela podrazumijeva one aktivnosti u okviru rezultata 5 koje za cilj imaju uspostavljanje u cjelosti funkcionalnog Operativnog centra za hitne slučajeve u skladu sa SZO Okvirom za Operativni centar za globalne zdravstvene prijetnje (PHEOC); na taj način se ispunjavaju osnovni zahtjevi predviđeni Međunarodnom zdravstvenom regulativom – IHR (2005). U okviru ove akcije razviće se principi, politike i standardi, planovi, procesi i procedure PHEOC-a, stvoriće se pravno telo za PHEOC, uspostaviće se grupa za politike, radne grupe, upravni i planski odbori. Pored toga, biće obezbijedena integracija i povezanost sa humanitarnim reagovanjem u vanrednim situacijama, izradiće se kako plan hitnih operacija tako i operativni planovi i uputstva koji pokrivaju funkcionalne uloge/položaje na svakom nivou PHEOC-a (aktiviranje, eskalacija, deeskalacija i deaktiviranje), uključujući sistem procedura incidenta upravljanja. Pored toga, relevantno osoblje Instituta za javno zdravlje biće obučeno kroz razne radionice, simulacione vežbe i studijska putovanja

Predviđeni doprinos EU: 400.000 eura.

Predviđeno tijelo je izabrano prema sledećim kriterijumima:

- Svjetska zdravstvena organizacija (SZO) je međunarodna organizacija pozitivno označena od strane Evropske komisije kao implementacioni partner sa tehničkom ekspertizom i operativnim kapacitetima neophodnim za projekat. Dodatno, organizacija je odabrana usled urgentnosti uzrokovane pandemijom COVID-19, kao i relevantnosti i održivosti predloženih akcija.
- Konkretno, SZO treba da odigra suštinsku ulogu u pružanju podrške državama članicama da se pripreme za krizne slučajeve, odgovore na njih i oporave se od posledica koje su izazvali po javno zdravlje. Posebno kada se radi o hitnim zdravstvenim slučajevima, SZO pruža podršku za pripremu prepoznavanjem, ublažavanjem i upravljanjem rizicima, ujedno sprečavajući hitne slučajeve i podržavajući razvoj alata neophodnih tokom izbijanja epidemija. Pored toga, ima ulogu u otkrivanju i reagovanju na akutne zdravstvene probleme i u podržavanju pružanja osnovnih zdravstvenih usluga u nestabilnim uslovima.
- SZO je autor Okvira za Operativni centar za globalne zdravstvene prijetnje (PHEOC) koji skicira ključne koncepte i osnovne zahtjeve za razvoj i upravljanje PHEOC-om. Pruža pregled za razvoj i upravljanje PHEOC-om kako bi se postigao ciljano orijentisani odgovor na krizne situacije u javnom zdravlju, i jedinstvo napora među agencijama koje pružaju odgovor u tim situacijama. Pored toga, SZO

je 2012. godine uspostavila Mrežu operacionih centara za javno zdravlje (EOC-NET), kako bi identifikovala i promovisala najbolje prakse i standarde za EOC i podržala izgradnju kapaciteta EOC u državama članicama. Imajući u vidu ovu specifičnu tehničku ekspertizu, SZO je izabrana za sprovođenje dijela aktivnosti iz rezultata 5, koji se odnose na uspostavljanje potpuno funkcionalnog Operativnog centra za hitne situacije u Crnoj Gori.

U slučaju potrebe mijenjanja predviđenog tijela, službe Komisije mogu odabrati drugi entitet koristeći iste kriterijume.

Ukoliko pregovori sa gore navedenim tijelom, kojem su povjereni poslovi, ne uspiju, dio ove akcije može biti sproveden kroz direktno upravljanje u skladu sa modalitetima implementacije označenim u djelu (3)(c).

➤ **UNICEF (Rezultat 8 i rezultat 9)**

Dio ove akcije može biti sproveden kroz indirektno upravljane sa UNICEF-om.

Implementacija od strane ovog tijela podrazumijeva aktivnosti u okviru rezultata 8 sa ciljem da se osigura prikladno ponašanje populacije kako bi se zaštitilo zdravlje građana, doprinoseći na taj način kontroli epidemije COVID-19, kroz koordiniranu komunikaciju, angažovanje zajednice i omogućavanje usvajanja smjernica od strane različitih ciljnih grupa. U okviru istog ugovoru o grantu, UNICEF će biti odgovoran i za sprovođenje aktivnosti rezultata 9, koje se odnose na jačanje usluga imunizacije i izgradnju otpornosti sistema u kontekstu COVID-19 pandemije. Imunizacija se smatra osnovnom zdravstvenom uslugom koja štiti osjetljive pojedince od bolesti koje se vakcinom mogu spriječiti. Smatraju se vitalnim dijelom postnatalne zaštite i razvoja djeteta u ranom djetinjstvu, ali, nažalost, prvi su na udaru bilo koje vanredne situacije, uključujući prirodne opasnosti, politička previranja, izbijanja drugih zaraznih bolesti itd. Trenutna pandemija COVID-19 preopterećuje zdravstvene sisteme širom svijeta, a mnoge osnovne zdravstvene usluge su, uključujući i vakcinaciju, na udaru. Čak i bez COVID-19, Crna Gora se suočava sa kritično niskim, opadajućim stopama imunizacije - uprkos statusu zemlje sa višim srednjim dohotkom i umjerenim ekonomskim rastom. Stope pokrivenosti imunizacijom za prvu dozu protiv malih boginja, zauški i rubeole (MMR), smanjuju se poslednjih godina - sa 90% u 2010. godini na 42,1% u 2018. godini, što je kritično niska stopa. Kako je uticaj COVID-19 dodatno smanjio stope, hitno je potrebna snažna i neposredna akcija na ovom polju.

Predviđeni doprinos EU: 1.120.000 eura.

Predviđeno tijelo je izabrano prema sledećim kriterijumima:

- Fond Ujedinjenih nacija za djecu (UNICEF) je međunarodna organizacija pozitivno označena od strane Evropske komisije kao implementacioni partner sa tehničkom ekspertizom i operativnim kapacitetima neophodnim za projekat. Dodatno, organizacija je odabrana usled hitnosti uzrokovane pandemijom COVID-19, relevantnosti i održivosti predloženih akcija.
- Konkretno, UNICEF i njegovi partneri podržavaju programe imunizacije u preko 100 zemalja svijeta, kako bi pomogli ostvarivanju prava dece na opstanak i dobro zdravlje. Aktivnosti uključuju angažovanje zajednica u potražnji za vakcinama,

njihovoj nabavci i distribuciji kao i u održavanju vakcina putem logistike hladnog lanca. UNICEF, također, surađuje sa partnerima na jačanju programa imunizacije radi identifikovanja i davanja prioriteta djeci koja su propustila vakcinaciju. Imajući u vidu ovu specifičnu tehničku ekspertizu, kao i usled urgentnosti zbog izbijanja COVID-19 pandemije, UNICEF je odabran za sprovođenje aktivnosti jačanja usluga imunizacije u Crnoj Gori i izgradnju otpornosti sistema u kontekstu COVID-19 pandemije.

- Jedna od neposrednih mera koje je Crna Gora preduzela kao odgovor na krizu COVID-19 bila je pokretanje nacionalne komunikacione kampanje o COVID-19, u cilju kontinuiranog informisanja građana o socijalnom ponašanju, mjerama prevencije, novim uredbama Vlade itd. Kampanja je organizovana i sprovedena uz podršku UNICEF-a. Predviđeno je da je u Crnoj Gori potrebna dalja podrška kako bi se olakšala implementacija aktivnosti komunikacije i angažovanja u slučaju druge faze odgovora na COVID-19 i / ili u slučaju novog izbijanja. Uzimajući u obzir ovo specifično i direktno iskustvo u prvoj fazi odgovora na izbijanje COVID-19, a uzimajući u obzir i vanrednost situacije, za sprovođenje ovih aktivnosti odabran je UNICEF.

U slučaju potrebe mijenjanja predviđenog tijela, službe Komisije mogu odabrati drugi entitet koristeći iste kriterijume.

Ukoliko pregovori sa gore navedenim tijelom, kojem su povjereni poslovi, ne uspiju, dio ove akcije može biti sproveden kroz direktno upravljanje u skladu sa modalitetima implementacije označenim u djelu (3)(c).

(2) 9) Kratak opis zadataka koji su povjereni tijelu

Ovlašćena tijela su odgovorna za izvršavanje svih zadataka koji se odnose na sprovođenje aktivnosti. Konkretno, ovlašćena tijela će biti odgovorna za ugovaranje, sprovođenje, informisanje i vidljivost, praćenje i izvještavanje o aktivnostima Ipe II, i evaluaciju kad god je to potrebno, u skladu sa principom dobrog finansijskog upravljanja, i za obezbjeđivanje zakonitosti i regularnosti izdataka nastalih u sprovođenju programa.

(3)(c) Osnovni elementi akcije (za direktno upravljanje)

Nabavka:

a) Ukupni budžetski okvir rezervisan za nabavku: 1.200.000 eura

b) indikativni broj i vrsta ugovora:

Indikativni broj ugovora za ovu akciju je 3.

Vrsta nabavke će biti ugovor o uslugama i ugovor o nabavci opreme (dio aktivnosti u okviru rezultata 5 i sve aktivnosti rezultata 7).

a) Indikativni vremenski okvir za pokretanje postupka nabavke: 4. kvartal 2020. godine.

Ukoliko ne uspiju sporazumi o doprinosima sa UNDP-om, SZO i UNICEF-om, detaljno navedeni u *Indirektnom upravljanju sa međunarodnom organizacijom*, direktno upravljanje će se koristiti kao rezervna opcija i sa istim ciljem će biti pokrenut postupak nabavke, u iznosima od 1.000.000,00 eura za rezultat 3, 1.000.000,00 eura za rezultat 4, 400.000,00 eura za dio rezultata 5 i 1.120.000,00 eura za rezultat 8 i rezultat 9. U ovom slučaju, ukupna budžetska koverta rezervisana za nabavke biće: 4.720.000,00 eura.

4) Obim geografske podobnosti za nabavke i grantove

Primjenjivaće se geografska podobnost u kontekstu mjesta osnivanja za učešće u postupcima nabavki i dodele bespovratnih sredstava, i u smislu porijekla nabavljenih roba utvrđenih osnovnim aktom i utvrđenih u odgovarajućim ugovornim dokumentima, podložno sledećim odredbama.

Odgovorni službenik Komisije za odobravanje može proširiti geografsku podobnost na osnovu urgentnosti ili zbog nedostupnosti proizvoda i usluga na tržištima dotičnih zemalja, ili u drugim valjano opravdanim slučajevima kada bi pravila podobnosti onemogućila realizaciju ili izuzetno otežala sprovođenje akcije.

2 BUDŽET

2.1 INDIKATIVNA TABELA BUDŽETSKIH IZDVAJANJA – GODIŠNJI AKCIONI PROGRAM ZA CRNU GORU

Indirektno upravljanje sa državom korisnicom Ipe II				Ostali načini sprovođenja				NU	Ukupno po programu
	Gdje je to moguće	Gdje je to moguće	Ukupni rashodi	Gdje je to moguće	Gdje je to moguće	Ukupni rashodi			
	Doprinos EU	Kofinansiranje države korisnice Ipe II		Doprinos EU	Kofinansiranje države korisnice Ipe II				
Cilj 1	1 Demokratija i upravljanje						Mješovito	7.231.132,00	
	Akcija 1 Podrška učešću u programima Unije	2.070.244,00	2.060.886,00	4.131.132,00				4.131.132,00	
	Akcija 2 Instrument za evropsku integraciju				3.100.000,00		3.100.000,00	Direktno	3.100.000,00
	2 Vladavina prava i temeljna prava							Mješovito	13.516.733,00
	Akcija 3 - EU za unapređenje pristupa pravdi i temeljnim pravima	9.688.893,00		9.688.893,00	3.827.840,00		3.827.840,00	Direktno	13.516.733,00
	CILJ 1 UKUPNO	11.759.137,00	2.060.888,00	13.820.025,00	6.927.840,00		6.927.840,00		20.747.865,00
	7 Obrazovanje, zapošljavanje i socijalna politika						Mješovito	17.500.000,00	
	Akcija 5 - EU za jačanje kvaliteta i	12.780.000,00		12.780.000,00	Akcija 5 - EU za jačanje kvaliteta i	3.520.000,00	3.520.000,00	Indirektno sa IO	17.500.000,00

	pristupa zdravstvenim i socijalnim uslugama i izgradnja otpornog i odgovornog zdravstvenog sistema usmjerenog protiv epidemioloških prijetnji				pristupa zdravstvenim i socijalnim uslugama i izgradnja otpornog i odgovornog zdravstvenog sistema usmjerenog protiv epidemioloških prijetnji.	1.200.000,00	1.200.000,00	Direktno	
	UKUPNO CILJ 2	12.780.000,00		12.780.000,00		4.720.000,00	4.720.000,00		17.500.000,00
	UKUPNO	24.539.137	2.060.888,00	26.600.025,00	11.647.840,00		11.647.840,00		38.247.865,00

4 NAČINI PRAĆENJA RADA

Kao dio okvira za mjerenje učinka, Komisija će pratiti i ocjenjivati napredak ka postizanju specifičnih ciljeva utvrđenih u Uredbi Ipe II na osnovu unaprijed definisanih, jasnih i transparentnih mjerljivih indikatora. Izvještaji o napretku iz člana 4 Uredbe o programu Ipe II uzimaju se kao referentna tačka u procjeni rezultata pomoći Ipe II.

Komisija će prikupiti podatke o učinku (indikatore procesa, rezultata i ishoda) iz svih izvora, koji će biti objedinjeni i analizirani u smislu praćenja napretka u odnosu na ciljeve i srednjoročne pokazatelje utvrđene za svaku od aktivnosti ovog programa, kao i Indikativnog strategijskog dokumenta.

U specifičnom kontekstu indirektnog upravljanja od strane države korisnice Ipe II, nacionalni IPA koordinatori (nipak) će prikupiti informacije o učinku akcija i programa (procesni, izlazni i indikatori ishoda) i koordinisati prikupljanje i proizvodnju indikatora koji dolaze iz nacionalnih izvora.

Sveukupni napredak će se pratiti sljedećim sredstvima: a) sistem monitoringa usmjerenog na rezultate (ROM); b) samostalni monitoring IPA II korisnika; c) samonadgledanje od strane delegacije EU; d) zajednički monitoring od strane Generalnog direktorata Evropske komisije za susjedstvo i pregovore o proširenju i IPA II korisnika, pri čemu će se usklađenost, koherentnost, efektivnost, efikasnost i koordinacija u sprovođenju finansijske pomoći redovno pratiti od strane IPA II Odbora za praćenje, uz podršku Sektorskih nadglednih odbora, koji će osigurati proces praćenja na nivou sektora.

5 EVALUACIJA

Imajući u vidu značaj aktivnosti, za ovu akciju ili njene komponente sprovede se završna evaluacija angažovanjem nezavisnih konsultanata. Ona će se sprovoditi za potrebe odgovornosti i učenja na različitim nivoima (uključujući i reviziju politike), posebno uzimajući u obzir činjenicu da njeni nalazi mogu biti od koristi za pripremu novih aktivnosti u istim sektorima.

Evaluacioni izvještaji će se dijeliti s državom korisnicom Ipe II i drugim ključnim zainteresovanim stranama. Partner zadužen za sprovođenje i Komisija analiziraju zaključke i preporuke evaluacija i, gdje je to potrebno, u dogovoru s državom korisnicom Ipe II, zajednički odlučuju o daljim aktivnostima koje treba preduzeti i svim potrebnim prilagođavanjima, uključujući, ako je navedeno, preorijentaciju projekta.